

**Wieloletni program współpracy Miasta Wałbrzycha
z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016 – 2020.**

Preambuła

Wieloletni Program Współpracy Miasta Wałbrzycha z Organizacjami Pozarządowymi ma służyć zrównoważonemu rozwojowi Wałbrzycha, jako miasta obywateli w tym rozwoju aktywnie uczestniczących, biorących współodpowiedzialność za rozwój Miasta, tworzących solidarne społeczeństwo, podejmujących działania na rzecz wspólnot lokalnych, samoorganizujących się w formalnych i nieformalnych strukturach i wspólnie z samorządem podejmujących działania zmierzające ku realizacji celów wspólnie nakreślonych i opartych o wspólne wartości.

Program został stworzony partycypacyjnie przez przedstawicieli organizacji pozarządowych i samorząd gminny, z uwzględnieniem doświadczeń wynikających z dotychczasowej współpracy oraz wizji i planów różnorodnych środowisk miasta. Program wyznacza kierunki i nadaje ramy współpracy na lata 2016-2020 oraz tworzy warunki dla realizacji konstytucyjnej zasady pomocniczości i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Program opiera się na dwóch filarach zadaniowych. Pierwszym jest aktywizacja mieszkańców Wałbrzycha, a drugim rozwój organizacji. Obydwa filary uzupełniając się wpisują się w realizację Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Wałbrzycha do 2020 roku.

Postanowienia ogólne

Ilekcroć w programie jest mowa o:

Ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 1118 z późn. zm.),

Programie - należy przez to rozumieć Wieloletni program współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016 – 2020.

Organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć organizacje, osoby prawne i jednostki organizacyjne o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy,

Politykach publicznych – należy przez to rozumieć systemowe działania lokalne, które podejmują władze samorządowe najczęściej we współpracy z lokalnymi interesariuszami. Są to działania na rzecz rozwiązania najważniejszych problemów, które dotyczą mieszkańców.

Mieście – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Wałbrzychu i jego jednostki organizacyjne.

I Cel główny i cele szczegółowe programu

Cel główny:

Celem współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi jest aktywne wsparcie wdrażania strategii rozwoju miasta w kontekście podnoszenia jakości życia mieszkańców.

Cele szczegółowe:

- 1 Wzrost uczestnictwa mieszkańców Wałbrzycha w aktywnym jego rozwoju oraz podniesienie współodpowiedzialności za przestrzeń wspólną.

Wzrost uczestnictwa mieszkańców oraz organizacji i instytucji publicznych w rozwoju wolontariatu w Wałbrzychu.

Wzrost uczestnictwa organizacji pozarządowych w kreowaniu polityk publicznych, podejmowanych we współpracy z Miastem.

Stały rozwój warunków dla powstawania nowych oraz rozwoju istniejących organizacji pozarządowych.

II Zasady współpracy

Podjmując współpracę z organizacjami pozarządowymi Miasto kierować się będzie następującymi zasadami:

- 1 pomocniczości - oznacza, że Miasto współpracuje z organizacjami pozarządowymi, wspiera ich działalność oraz umożliwia realizację zadań publicznych na zasadach i w formie określonej w ustawie,

suwerenności stron - oznacza kontakty pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi, które będą oparte na poszanowaniu wzajemnej autonomii i niezależności działalności statutowej,

partnerstwa - oznacza, że organizacje pozarządowe, na zasadach i w formie określonej w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczą

w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowywaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych,

efektywności - oznacza wspólne dążenie do osiągnięcia najlepszych efektów realizacji zadań w sferze zadań publicznych, przy czym Miasto dokonuje wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, oczekując rzetelnej realizacji powierzonych zadań publicznych, a organizacje pozarządowe zapewnią ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy,

uczciwej konkurencji - oznacza, że Miasto równorzędnie traktuje organizacje przy realizacji zadań publicznych i stosuje te same kryteria przy dokonywaniu oceny tych działań i podejmowania decyzji odnośnie ich finansowania,

jawności - procedury postępowania przy realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, sposób udzielania oraz wykonania zadania są jawne. Dotyczy to w szczególności udostępniania organizacjom przez gminę informacji o celach, kosztach i efektach współpracy, a także środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta na współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz kryteriach oceny projektów,

równości szans - oznacza dbałość o wpływ na tworzenie polityk publicznych w stosunku do wszystkich podmiotów życia społecznego oraz przeciwdziałanie dyskryminacji.

III Zakres przedmiotowy

Współpraca Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi obejmuje zadania z zakresu sfery zadań publicznych, o których mowa w **Art. 4.** Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Priorytetowe zadania publiczne

Priorytetowe zadania publiczne realizowane będą w ramach dwóch obszarów: aktywizacji mieszkańców oraz rozwoju organizacji – dookreślone szczegółowo w punkcie V.

IV.1 Obszar aktywizacji mieszkańców Wałbrzycha – zadania realizowane we współpracy Organizacji pozarządowych i Miasta.

Zadania ukierunkowane na budowanie kompetencji obywatelskich, wzrost uczestnictwa w działaniach rozwijających miasto, współodpowiedzialność za wspólną przestrzeń i rozwój tożsamości wałbrzyszan. Zadania wzmacniające chęć pozostania i rozwijania się w Wałbrzychu.

Zadania obejmują:

- 1 Włączanie mieszkańców Wałbrzycha w aktywne uczestnictwo w kreowaniu rozwoju miasta.
- 2 Rozwój dialogu obywatelskiego.

Edukacja kadr Urzędu Miejskiego i jego jednostek organizacyjnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.
Rozwój wolontariatu miejskiego.

IV.2 Obszar rozwoju organizacji – zadania realizowane we współpracy Organizacji pozarządowych i Miasta.

Zadania ukierunkowane na stały rozwój potencjału sektora organizacji pozarządowych pozwalające przeciwdziałać oraz rozwiązywać problemy społeczne oraz wdrażać działania związane z rozwojem miasta w ramach polityk publicznych w obszarach: edukacji, rynku pracy, pomocy społecznej, zdrowia, sportu i rekreacji, turystyki, przedsiębiorczości oraz kultury i sztuki.

Zadania obejmują:

Tworzenie i rozwój organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych.

Rozwój członkostwa w istniejących organizacjach pozarządowych.

Rozwój systemu komunikacji pomiędzy Miastem i jego jednostkami organizacyjnymi a organizacjami pozarządowymi.

Formy współpracy i sposób realizacji programu

Formy współpracy i sposób realizacji definiują:

V.1. Zadania stałe związane z realizacją współpracy organizacji pozarządowych i miasta Wałbrzycha.

Zadania dookreślane w corocznych programach współpracy organizacji pozarządowych z Miastem Wałbrzych oraz w innych dokumentach. Zadania wdrażane będą stopniowo w zależności od możliwości organizacji pozarządowych oraz Miasta.

1 Promocja i integracja sektora pozarządowego.

Intencja:

- zachęcanie mieszkańców Wałbrzycha do przyjmowania postawy obywatela aktywnie angażującego się w rozwój Wałbrzycha,
- wzmocnianie organizacji pozarządowych w realizacji ich misji,
- budowanie pozytywnego wizerunku organizacji pozarządowych wśród mieszkańców Wałbrzycha,
- upowszechnianie wiedzy nt. działalności organizacji pozarządowych wśród mieszkańców,
- wyróżnianie aktywnych organizacji pozarządowych,
- promowanie sektora organizacji pozarządowych jako miejsca samorozwoju i aktywności zawodowej,
- budowanie pozytywnych relacji pomiędzy organizacjami.

Zadanie obejmować będzie:

pikniki pozarządowe,

coroczne Forum Organizacji Pozarządowych,

spotkania integracyjne,
spotkania noworoczne Prezydenta z organizacjami pozarządowymi,
kampanie zachęcające do tworzenia organizacji pozarządowych oraz przystępowania do istniejących,
kampanię zachęcającą do przekazywania 1% dla wałbrzyskich organizacji pozarządowych
promocję w mediach obsługiwanych przez Urząd Miejski i jego jednostki organizacyjne, w tym m. in. poprzez: strony internetowe, biuletyny, gazetę aglomeracyjną, billboardy, ekrany w autobusach miejskich.
Szczegółowe zasady promocji w mediach powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w osobnym dokumencie.

Występowanie do Rady Miejskiej o tytuł „Zasłużony dla Wałbrzycha”.
Szczegółowe zasady powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w osobnym dokumencie.

1.9 Wybór organizacji pozarządowej roku.
Szczegółowe zasady powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w osobnym dokumencie.

1.10 Inne wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości

Wymiana informacji:

Intencja:

- zwiększenie dostępu do wiedzy o organizacjach pozarządowych i ich działaniach wśród mieszkańców, przedstawicieli instytucji i firm oraz innych organizacji pozarządowych,
- ograniczenie ryzyka dublowania się wydarzeń lub działań adresowanych do tych samych grup odbiorców w tym samym czasie,
- rozwój współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi przy realizacji działań lokalnych,

Zadanie obejmować będzie prowadzenie baz danych obejmujących:

kalendarz wydarzeń,
mapę aktywności opisującej kompetencje, zasoby, działania i dane teleadresowe organizacji pozarządowych,
informację nt. konkursów i innych wydarzeń wspierających organizacje pozarządowe.

Zadanie obejmować będzie również inne działania wynikające z aktualnych potrzeb i możliwości.

Udzielanie rekomendacji organizacjom pozarządowym przez Prezydenta oraz jednostki organizacyjne miasta.

Intencja:

- podniesienie wiarygodności organizacji pozarządowych,
- wzrost szans na uzyskanie dofinansowania działań organizacji pozarządowych ze środków pochodzących spoza budżetu Miasta,

- wzrost szans na uzyskanie zatrudnienia przez osoby aktywnie działające w organizacjach pozarządowych

Rodzaje rekomendacji:

projektowe,
dla organizacji pozarządowych celem promocji,
dla przedstawicieli organizacji pozarządowych,

Partnerstwa projektowe – zasady uzyskiwania partnerstwa na rzecz realizacji zadań publicznych z Miastem.

Intencja:

- ograniczenie wystąpienia ryzyka realizacji podobnych projektów partnerskich Urzędu Miejskiego i jego jednostek organizacyjnych z organizacjami pozarządowymi, a dzięki temu uniknięcie uznania wydatków projektowych za niekwalifikowane (wydatkowane niezgodnie z prawem).

Szczegółowe zasady powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w osobnym dokumencie.

Fundusz wkładów własnych i poręczeń.

Intencja:

- rozwój współpracy pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi na rzecz realizacji konkretnych zadań,
- uzyskanie szans na możliwość dofinansowania zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe spoza budżetu Miasta,
- wzrost skali i jakości działalności organizacji poprzez możliwość aplikowania o większe środki finansowe.

Szczegółowe zasady powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu w osobnym dokumencie. Zasady powinny obejmować: regulamin uzyskiwania wkładów oraz poręczeń.

Wieloletnie umowy o wspieranie i powierzanie realizacji zadań publicznych.

Intencja:

- stały wzrost jakości wykonywanych zadań,
- minimalizowanie kosztów związanych z powtarzalnością procedur organizujących konkursy,
- wzrost stabilności i wiarygodności finansowej organizacji pozarządowych,
- podnoszenie potencjału organizacji pozarządowych.

Wspieranie i powierzanie realizacji zadań publicznych będzie odbywało się zgodnie z Ustawą.

Wspieranie i powierzanie zadań publicznych.

Intencja:

- realizacja zadań w oparciu o potrzeby społeczne,
- rozwój zasady pomocniczości,
- rozwój skali i jakości zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Zadanie obejmować będzie:

prowadzenie listy zadań do powierzania i zlecenia – aktualizowana raz w roku, w konsultacji z jednostkami organizacyjnymi miasta, standaryzację wybranych zadań przekazywanych do realizacji organizacjom pozarządowym w formie wspierania lub powierzania, ewaluację i superwizję zadań wspieranych oraz powierzanych organizacjom pozarządowym, zasady konkursowe, w tym kryteria oceny wniosków o dofinansowanie weryfikowane raz na dwa lata,

Inicjatywa lokalna

Intencja:

- zachęcanie mieszkańców Wałbrzycha do współzarządzania Miastem oraz budowanie współodpowiedzialności za wspólną przestrzeń publiczną,
- budowanie kompetencji mieszkańców Wałbrzycha w zakresie współzarządzania Miastem,
- obniżanie kosztów wybranych inwestycji i zadań miasta.

Realizacja inicjatywy lokalnej zgodnie z uchwałą o inicjatywie lokalnej.

Korzystanie przez organizacje pozarządowe z zasobów techniczno – lokalowych Urzędu Miejskiego i jego jednostek organizacyjnych

Intencja:

- efektywniejsze wykorzystanie zasobów Miasta,
- budowanie systemu wsparcia infrastrukturalnego dla organizacji pozarządowych,
- rozwój skali i jakości działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- budowanie pozytywnego wizerunku władz Miasta.

Szczegółowe zasady powinny zostać opracowane z udziałem Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w osobnym dokumencie.

Współpraca merytoryczna osób działających w Mieście i organizacjach pozarządowych.

Intencja:

- efektywniejsze wykorzystanie potencjału osób działających zawodowo lub społecznie w strukturach Miasta i organizacji pozarządowych,
- obniżanie kosztów zadań realizowanych przez Miasto oraz organizacje pozarządowe,
- rozwój potencjału kadr instytucji i organizacji.

Zadanie obejmować będzie wsparcie szkoleniowe, informacyjne i doradcze.

Zadanie to będzie prowadzone przez kadre Miasta na rzecz organizacji oraz przez organizacje pozarządowe na rzecz Miasta,

Udział organizacji pozarządowych w kreowaniu polityk publicznych.

Intencja:

- budowanie współodpowiedzialności organizacji pozarządowych za rozwój miasta,
- kreowanie jak najbardziej skutecznych rozwiązań na rzecz rozwoju miasta i rozwiązywania jego problemów,
- maksymalizacja wykorzystania potencjału Miasta.

Zadanie obejmować będzie:

11.1 włączanie organizacji pozarządowych do procesów tworzenia i ewaluacji polityk publicznych,

11.2 ewaluację polityk publicznych przez Gminą Radę Działalności Pożytku Publicznego oraz na Forach Organizacji Pozarządowych.

Możliwość powierzania obsługi konkursów organizacjom pozarządowym zgodnie z art.11 Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Intencja:

- rozwój sprawności zarządzania konkursami adresowanymi do dużej liczby podmiotów,
- wzrost dbałości o efektywność zadań.

Pomoc w nawiązywaniu i rozwijaniu współpracy organizacji pozarządowych z miastami partnerskimi Wałbrzycha

Intencja:

- rozwój innowacyjnych działań,
- wykorzystanie potencjału miast partnerskich dla rozwoju Wałbrzycha,
- rozwój potencjału wałbrzyskich organizacji pozarządowych.

Zadanie obejmować będzie:

zapraszanie przedstawicieli organizacji pozarządowych na wizyty do miast partnerskich organizowanych przez Miasto,

odwiedziny przedstawicieli z miast partnerskich w wałbrzyskich organizacjach pozarządowych,

współpraca Miasta i organizacji pozarządowych przy organizacji wizyt,

inicjowanie projektów,

stworzenie bazy danych organizacji pozarządowych z miast partnerskich.

V.2 Zadania priorytetowe określone ramowo w punkcie IV oraz dookreślone w poniższym punkcie

Zadania przenoszone do rocznych programów współpracy organizacji pozarządowych z Miastem Wałbrzych oraz innych dokumentów w skali i zakresie uzależnionych od aktualnych możliwości organizacji pozarządowych oraz Miasta.

1. Włączanie mieszkańców Wałbrzycha w aktywne uczestnictwo w kreowaniu rozwoju miasta:

1.1 Działania edukacyjne, w tym szkolenia, warsztaty, praktyczne działania adresowane do mieszkańców Wałbrzycha, podnoszące kompetencje z zakresu uczestnictwa w życiu społecznym miasta, budujące więzi społeczne oraz kompetencje interpersonalne.

1.2 Działania rozwijające kreatywność i otwartość mieszkańców na różnorodność świata, niwelujące negatywne stereotypy, w tym wykorzystujące walory geograficzno – historyczne miasta oraz nowoczesne technologie.

1.3 Działania podnoszące kompetencje społeczno – ekonomiczne mieszkańców.

1.4 Współpraca szkół z organizacjami pozarządowymi w kontekście edukacyjno – wychowawczym, w tym na rzecz rozwoju kreatywności, talentów, patriotyzmu oraz zainteresowań dzieci i młodzieży.

1.5 Rozwój skali i jakości działań szkolnych oraz pozalekcyjnych prowadzonych przez organizacje pozarządowe lub z udziałem organizacji adresowanych do uczniów oraz rodziców (np. zajęcia plastyczne z udziałem organizacji zajmującej się kulturą , warsztaty dla rodziców nt. problemów wychowawczych)

1.6 Działania promujące mechanizm inicjatywy lokalnej, realizowanej zgodnie z Ustawą.

1.7 Edukacja rozwijająca potencjał kompetencji obywatelskich takich jak m.in. świadomy udział w wyborach, umiejętne reagowanie w różnych sytuacjach społecznych.

1.8 Działania włączające mieszkańców we współdecydowanie i współodpowiedzialność za rozwój dzielnic Wałbrzycha, w tym m.in. tworzenie i realizowanie projektów w ramach wałbrzyskiego budżetu partycypacyjnego, debaty nad budżetem miasta, problemami, potrzebami i kierunkami rozwoju dzielnic.

1.9 Wydarzenia międzypokoleniowe – np. spotkania mieszkańców, konkursy etc.

1.10 Działania wspierające tworzenie grup wsparcia, samopomocowych, edukacyjnych, obywatelskich.

1.11 Wydarzenia promujące wiedzę o wałbrzyszanach oraz poszczególnych miejscach Wałbrzycha.

1.12 Rozwój działań tematycznych budujących pozytywny obraz Wałbrzycha, w tym w obszarach sportu, kultury, turystyki, edukacji.

1.13 Rozwój wydarzeń integrujących wspólnoty sąsiedzkie – spotkania, konkursy, inicjatywy na rzecz zagospodarowania lub odnowy przestrzeni wspólnych.

1.14 Inicjowanie tworzenia i wspieranie funkcjonujących partnerstw lokalnych działających w poszczególnych dzielnicach miasta łączących potencjał Miasta, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców.

1.15 Poszerzanie ofert instytucji działających w mieście o aspekty możliwe do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Rozwój dialogu obywatelskiego:

2.1 Rozwój stałych i okresowych mechanizmów prowadzenia dialogu obywatelskiego oraz komunikacji pomiędzy funkcjonującymi podmiotami dialogu (w tym wzmocnienie sprawności funkcjonowania oraz współpracy pomiędzy Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego, Radą ds. Seniorów, Radą Sportu, Radą Kultury, Radą ds. osób niepełnosprawnych, Młodzieżową Radą Miasta).

2.2 Podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz ciał dialogu obywatelskiego, między innymi w aspektach prawa, komunikacji i kompetencji podmiotów dialogu.

2.3 Wdrażanie wniosków z posiedzeń ciał dialogu przez władze miasta i jego jednostki organizacyjne lub ustalanie dalszej pracy nad nimi.

2.4 Aktywne zarządzanie procesem konsultacji społecznych, w tym prowadzenie ich bezpośrednio z grupami, których dotyczy dana problematyka.

2.5 Wzrost wysokości środków przeznaczanych na priorytety definiowane w corocznych programach współpracy organizacji pozarządowych z miastem Wałbrzych.

3. Edukacja kadr Urzędu Miasta i jego jednostek organizacyjnych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

3.1 Szkolenia tematyczne.

3.2 Promocja dobrych praktyk.

3.3 Działania budujące wiedzę kadr Miasta o organizacjach pozarządowych, poprzez udział np. w wolontariacie pracowniczym w wałbrzyskich organizacjach.

4. Rozwój wolontariatu miejskiego

4.1 Wsparcie wolontarystyczne rodzin, w tym zagrożonych wykluczeniem np. poprzez pracę wolontariuszy z dziećmi niepełnosprawnymi, osiągającymi słabsze wyniki w nauce, wsparcie osób starszych i chorych.

4.2 Kreowanie i wsparcie liderów wolontariatu.

4.3 Rozwój klubów wolontariusza w wałbrzyskich dzielnicach, prowadzonych w partnerstwie organizacji pozarządowych oraz Rad Wspólnot Samorządowych.

4.4 Utworzenie i rozwój miejskiego Centrum Wolontariatu organizującego:

- szkolenia dla wolontariuszy, organizacji pozarządowych i jednostek miejskich z zakresu tematyki wolontariatu,
- bazę danych (dostępna on - line) szukam wolontariusza oraz szukam organizacji/instytucji do aktywności wolontarystycznej,
- integrację wolontariuszy,
- promocję wolontariatu w szkołach,
- promocję wolontariatu w pomocy społecznej,
- promocję wolontariatu w dzielnicach we współpracy z Radami Wspólnot Samorządowych.

4.5 Wypracowanie planów aktywności wolontariuszy w organizacjach pozarządowych oraz jednostkach organizacyjnych miasta, w tym wspierających ich rozwój.

4.6 Edukacja wolontariuszy w obszarze reagowania w sytuacjach kryzysowych miasta, w tym min. klęski żywiołowe, zaginięcia osób.

4.7 Organizacja wydarzeń i konkursów budujących atrakcyjny i użyteczny wizerunek wolontariatu.

4.8 Promocja i rozwój wolontariatu w szkołach wszystkich szczebli.

4.9 Rozwój współpracy z pracodawcami i szkołami na rzecz promocji zatrudnienia wolontariuszy.

5. Tworzenie i rozwój organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych.

5.1 Aktywne wydarzenia budujące świadomość i wiedzę mieszkańców miasta nt. roli organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

5.2 Edukacja organizacji pozarządowych z zakresu komunikacji z mieszkańcami.

5.3 Prowadzenie narzędzi internetowych budujących wiedzę mieszkańców nt. aktywności organizacji i możliwości korzystania z ich oferty.

5.4 Włączanie organizacji pozarządowych w procesy tworzenia oraz wdrażania wydarzeń promujących miasto, takich jak między innymi Dni Wałbrzycha, Święto Kwiatów.

5.5 Inicjatywy zachęcające do tworzenia grup i organizacji w szczególności w obszarach ekologii, profilaktyki uzależnień i samopomocy działających w poszczególnych dzielnicach miasta.

5.6 Edukacja organizacji z zakresu pozyskiwania funduszy krajowych i unijnych oraz sprawnego i efektywnego zarządzania nimi.

5.7 Stworzenie i rozwój funduszu małych projektów.

5.8 Rozwój i ewaluacja Centrum NGO działającego przy Centrum Nauki i Sztuki „Stara Kopalnia”.

5.9 Wsparcie w zakresie korzystania przez organizacje pozarządowe z zasobów organizacyjnych i merytorycznych miasta i jego jednostek, w tym edukacja budująca świadomość potencjału miasta i jednostek w nim działających=

5.10 Działania na rzecz integracji sektora pozarządowego.

6. Rozwój członkostwa w istniejących organizacjach pozarządowych.

6.1 Organizacja kampanii promujących członkostwo w organizacjach pozarządowych.

6.2 Wyróżnianie osób działających w organizacjach pozarządowych.

6.3 Edukacja liderów organizacji z zakresu zarządzania kadrami.

7. Rozwój systemu komunikacji pomiędzy Miastem a organizacjami pozarządowymi.

7.1 Ewaluacja i rozwój aktywności Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

7.2 Spotkania przedstawicieli Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego z organizacjami pozarządowymi.

7.3 Inicjowanie działań kreujących projekty, bazujących na potencjale i planach organizacji pozarządowych oraz Miasta i jego jednostek organizacyjnych.

7.4 Aktywne zarządzanie informacją nt. planowanych konkursów wspierających organizacje pozarządowe.

VI. Okres realizacji programu;

Okres realizacji Programu: 2016 rok – 2020 rok.

VII. Wysokość środków planowanych na realizację programu;

Wysokość środków przeznaczanych na realizację Wieloletniego Programu Współpracy będzie określana każdego roku w rocznych programach współpracy.

VIII. Sposób oceny realizacji programu

Realizacja *Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Wałbrzycha z Organizacjami Pozarządowymi* zostanie poddana ewaluacji po dwóch i czterech latach jego wdrażania oraz ewaluacji podsumowującej wdrażanie programu, mającej na celu ocenę realizacji wykonania programu w zakresach:

- 1) jakości współpracy,
- 2) stopnia realizacji celów współpracy,
- 3) wdrażania zadań zdefiniowanych w programie.

Dla zapewnienia właściwej ewaluacji Programu przyjmuje się wszystkie wskaźniki monitoringu dla programów rocznych tworzonych w okresie obowiązywania obecnego programu oraz dodatkowo ustala się następujące wskaźniki monitoringu:

- 1) liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania w oparciu o dotacje z budżetu Miasta,
- 2) liczba lokali udostępnianych organizacjom w podziale na rodzaj umów,
- 3) liczba instytucji miejskich podejmujących współpracę,
- 4) liczba organizacji w mapie aktywności organizacji pozarządowych,
- 5) liczba umów zawartych w formie wsparcia i w formie powierzenia,
- 6) liczba umów zawarta na okres dłuższy niż 1 rok,
- 7) wysokość kwot udzielonych dotacji, poręczeń, pożyczek i wkładów własnych w poszczególnych obszarach zadaniowych,
- 8) procentowy udział środków przeznaczonych na dotacje dla organizacji w całym budżecie Miasta Wałbrzycha.

1. Za koordynację monitoringu i ewaluacji odpowiada Biuro Kultury, Sportu, Turystyki i Spraw Społecznych, które w tym zakresie współpracuje z Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego.
2. Wszystkie komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego i jednostki organizacyjne Miasta Wałbrzycha uczestniczące we współpracy, przekazują do Biura Kultury, Sportu, Turystyki i Spraw Społecznych sprawozdania z wykonania poszczególnych wskaźników i uczestniczą w monitoringu.
3. Uzyskane w ramach monitoringu i ewaluacji informacje zostają analizowane przez Gminną Radę Działalności Pożytku Publicznego.
4. Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego według potrzeb kieruje uzyskane informacje i wnioski do dalszych prac, w tym podczas Forów Organizacji Pozarządowych.

IX. Informacje o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji;

Potrzeba stworzenia dokumentu pn. „*Wieloletni Program Współpracy Miasta Wałbrzycha z Organizacjami Pozarządowymi*” została określona przez członków Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego (GRDPP) w Wałbrzychu. Rada od trzech kadencji podejmowała dyskusję nt. konieczności strategicznego uregulowania współpracy obu

sektorów w Wałbrzychu. W konsekwencji realizacji projektu partnerskiego Gminy Wałbrzych i stowarzyszenia Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych pn. „Wałbrzyska Akademia Konsultacji Społecznych”, potrzeba opracowania dokumentu w sposób partycypacyjny została zrealizowana.

Nad dokumentem pracowała grupa robocza ds. tworzenia „Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Wałbrzycha z Organizacjami Pozarządowymi”. Grupa przy tworzeniu dokumentu współpracowała z Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego, przedstawicielami wałbrzyskich organizacji pozarządowych, kadrami jednostek organizacyjnych Miasta oraz instytucjami działającymi w Wałbrzychu. Zawartość dokumentu była również definiowana przez mieszkańców miasta.

Skład grupy roboczej:

1. Bogusława Czupryn - Urząd Miejski w Wałbrzychu
2. Jan Jędrasik - Urząd Miejski w Wałbrzychu
3. Piotr Jonek - Stowarzyszenie Na Rzecz Działań Artystycznych i Społecznych O!KULTURA
4. Elżbieta Kwiatkowska-Wyrwisz - Fundacja Museion
5. Karolina Małąg - Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
6. Sylwia Matuszko - Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
7. Zenon Matuszko - Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej
8. Krystyna Mosiewicz - Stowarzyszenie Pomocy Społecznej „Sudety”
9. Dariusz Mrozicki - Urząd Miejski w Wałbrzychu – Rada Wspólnoty Samorządowej „Nowe Miasto”
10. Wanda Radłowska - Stowarzyszenie „Radość życia”
11. Leszek Solarek - Stowarzyszenie Współpracy Polska-Wschód, Oddział w Wałbrzychu
12. Magdalena Stefańska - Placówka Wsparcia Dziennego w Wałbrzychu
13. Agnieszka Szuba - Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych
14. Dorota Turzańska - Związek Harcerstwa Polskiego, Hufiec Ziemi Wałbrzyskiej
15. Renata Wierzbicka - Urząd Miejski w Wałbrzychu
16. Teresa Ziegler - Wałbrzyskie Towarzystwo Oświatowe

Od czerwca 2014 r. do lutego 2015 r. zostały zorganizowane następujące wydarzenia konsultacyjne:

1) 14 czerwca 2014 r. przeprowadzenie konsultacji społecznych z mieszkańcami Wałbrzycha i przedstawicielami 16 wałbrzyskich organizacji pozarządowych podczas V Pikniku Organizacji Pozarządowych. Podczas konsultacji weryfikowano wiedzę mieszkańców nt organizacji oraz definiowano co powinny robić organizacje pozarządowe w mieście. Organizacje definiowały plany i kierunki rozwoju współpracy z Miastem.

2) 15 października 2014 r. przeprowadzony został warsztat z przedstawicielami wałbrzyskich organizacji pozarządowych. Spotkanie między innymi diagnozowało potrzeby i problemy mieszkańców Wałbrzycha na jakie odpowiadają organizacje, definiowało potencjalne cele współpracy Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi. W spotkaniu udział wzięło 16 osób;

3) 20 stycznia 2015 r. podczas posiedzenia Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu przepracowano możliwe formy współpracy (finansowe i pozafinansowe) Miasta Wałbrzycha z organizacjami pozarządowymi. W spotkaniu udział wzięło 14 członków;

Odbyły się trzy moderowane spotkania z przedstawicielami jednostek organizacyjnych miasta dotyczące m.in. współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz włączania mieszkańców w rozwój miasta:

4) 21 stycznia 2015 r. spotkanie z przedstawicielami wałbrzyskich instytucji pomocy społecznej. W spotkaniu wzięło udział 11 osób;

5) 22 stycznia 2015 r. spotkanie z przedstawicielami wałbrzyskich instytucji kultury i sportu. W spotkaniu wzięło udział 9 osób;

6) 3 lutego 2015 r. spotkanie z przedstawicielami wałbrzyskich szkół i placówek oświatowych. W spotkaniu wzięło udział 28 osób.

Zebrane wnioski i opinie z ww. spotkań stanowiły podstawę do wypracowania konkretnych celów, priorytetów, form współpracy oraz kształtu powstającego dokumentu.

17 lutego 2015 r. Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Wałbrzychu rekomendowała Panu Prezydentowi Program do przyjęcia przez Radę Miejską Wałbrzycha.

X. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisje konkursowe powoływane są w celu opiniowania ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w ramach ogłoszonych przez Prezydenta Miasta Wałbrzycha otwartych konkursów ofert.
2. Miasto prowadzi bazę ekspertów, spośród których powoływani są członkowie komisji. Miasto prowadzi działania edukacyjne przygotowujące do prac w komisjach.
3. Komisję konkursową i jej skład osobowy powołuje Prezydent Miasta Wałbrzycha.
4. Komisja konkursowa ocenia: merytoryczną zawartość oferty, kalkulację kosztów realizacji zadania, zakres finansowania zadania z innych źródeł niż z budżetu Miasta, posiadanie potencjału organizacyjnego, realizację priorytetów Programu oraz dotychczasową współpracę z Miastem na podstawie karty oceny merytorycznej wniosku.
5. Z prac komisji konkursowej sporządza się protokół, który przekazuje się do zatwierdzenia Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.
6. Ogłoszenie o wynikach konkursu publikuje się w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Wałbrzychu.

7. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert wraz z decyzją o wysokości przyznanej dotacji dokonuje Prezydent Miasta Wałbrzycha.